

“ŠĪ NODARBĪBA IZRAISĪS SENSĀCIJU!”

Nodarbības tēma:

klikšķu vākšanas virsraksti.

Vecumposms:

4.–9. klases skolēni.

Nodarbības ilgums:

40 minūtes (ja izmanto ieteiktos papildmateriālus, ilgāku laiku atvēl sarunām – 2 mācību stundas).

Nepieciešamie resursi:

prezentācija, dators ar interneta pieslēgumu, projektoris un ekrāns, mobilie tālruņi.

Prezentācijā ir 15 slaidi:

nodarbības nosaukums, mācību mērķi, izziņas informācija, uzdevumi skolēniem, kā arī tests iegūto zināšanu un izpratnes pārbaudei.

Nodarbības gaita

1. slaidis. Kādas domas jums raisa prezentācijas nosaukums? Prezentācijas nosaukums ir veidots līdzīgi dzeltenās preses un klikšķu vākšanas virsrakstiem. Vārds “sensācija” nozīmē faktu, notikumu, kas ar savu neparastumu, negaidītību pievērš daudz cilvēku uzmanību, rada plašu interesi (tezaurs.lv).
3. slaidā sniegta pamatinformācija par klikšķu vākšanas virsrakstiem. Papildu informācija pedagogam un vecāko klašu skolēniem: **“Re:Baltica”** (2018), **“SkeptiCafe” video** (6 minūtes).
4. slaidā minētie jautājumi jāpārrunā ar skolēniem, akcentējot, kādas ir sekas, ja neizvērtējam informāciju, – tiekam izjokoti, apkrāpti un lieki tērējam laiku, skatoties un lasot šādus klikšķu vākšanas rakstus.
5. slaidā ir iekļauta saite uz video angļu valodā. Video iepazīstina ar klikšķu vākšanas virsrakstiem, uzsverot, ka:
 - klikšķu vākšana var notikt ar teksta, video un attēla palīdzību;
 - šie materiāli tiek speciāli veidoti, lai panāktu tavu klikšķi;
 - materiāli var būt smieklīgi, biedējoši, dusmas izraisoši vai mīļi;
 - šādiem materiāliem vienmēr ir uzmanību piesaistoši virsraksti, piemēram, “Tu neticēsi, kas notiks tālāk”; “Tas uzspriecinās Tavas smadzenes”; “Šokējoši”, izmantoti dažādi valodas un vizuālie paņēmieni uzmanības piesaistīšanai;
 - notikumi tiek pārspīlēti vai pilnīgi izdomāti, lai iegūtu vairāk klikšķu un liktu dalīties ar šīm ziņām. Jo vairāk apmeklētāju, jo lielāka peļņa;
 - klikšķu vākšanas virsraksts var saturēt ļaunprogrammatūras, kas var inficēt datoru, telefonu, iegūt piekļuvi jūsu datiem.Padomā, pirms klikšķini vai dalies, nebaro klikšķu vākšanas haizivis!
Pēc video noskatīšanās aicinām pārrunāt redzēto, daloties savā pieredzē.
6. slaidā minētie jautājumi mudina skolēnus aktualizēt savu pieredzi, formulēt viedokli. Sarunas sākšanai (pirmie divi prezentācijas slaida jautājumi) var izmantot metodi “Balsošana ar kājām”. Skolotājs pasaka apgalvojumu, skolēni, kuri tam piekrīt, nostājas vienā klases pusē, tie, kuri nepiekrīt, – otrā. Katra grupa savu izvēli pamato.
Apgalvojumi:
 - Klikšķu virsraksti piesaista tikai bērnu un jauniešu uzmanību.
 - Klikšķu virsraksti piesaista to cilvēku uzmanību, kuriem ir laba humora izjūta.
 - Klikšķu virsraksti piesaista to cilvēku uzmanību, kuriem ir garlaicīgi.
 - Klikšķu virsraksti nekad nepiesaista gudru cilvēku uzmanību.
 - Klikšķu vākšanas virsraksti rada tikai pozitīvas emocijas.
 - Klikšķu vākšanas virsraksti var nodarīt reālu ļaunumu.
 - Es esmu uzķēries uz klikšķu vākšanas virsrakstiem.Atbildes uz jautājumu: “Ko mēs varam darīt, lai neuzķertos uz šādiem āķiem?” var būt dažādas, bet svarīgi akcentēt kritiskās domāšanas un zināšanu lomu.
- 7., 8., 9., 10., 11. un 12. slaidā minēti ziņu virsraksti, kurus skolēni analizē. Pēc katra piemēra ir dots arī uzmanības piesaistīšanas āķa skaidrojums. Papildu uzdevums pēc piemēru analīzes – izveidot pašiem šādus virsrakstus par jebkuru notikumu. Tad apskatīt paveikto, izvērtējot, kurš un kāpēc ir tik uzrunājošs virsraksts, ka tiešām rada vēlmi klikšķināt. Alternatīvs uzdevums – klikšķu virsrakstu meklēšana medijos. Ja ir laiks un vēlme tēmu izvērst plašāk, noderīga ir loģikas kļūdu spēle **“Populists”**.
13. slaidā mudināts būt atbildīgiem. Aicinām izmantot infografiku **“Vai bērni un jaunieši pārbauda informācijas patiesumu internetā?”**.
14. slaidā izmantota nepabeigto teikumu metode. Skolēnu uzdevums ir padomāt un pabeigt iesāktos teikumus. Laika taupīšanas nolūkos sarunu klasē var aizstāt ar teikumu rakstīšanu uz līmlapiņām un izvietošānu pie sienas.
15. slaidis – zināšanu pārbaude “Kahoot”.